

ادغام در برنامه های درسی، با تأکید بر ادغام در آموزش پرستاری

*ژاکلین وارطانوسیان، دکتر ژیلایا عابد سعیدی، دکتر هومان منوچهری، دکتر اعظم مسلمی

ژاکلین وارطانوسیان، دانش آموخته کارشناسی ارشد آموزش پزشکی، دانشکده آموزش علوم پزشکی و کارشناس آزمایشگاه، گروه علوم پایه، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی، تهران، ایران (تلفن: ۸۸۶۵۵۳۶۶-۲۱-۰۰۹۸) (آدرس پست الکترونیکی: jacqva@gmail.com)
دکتر ژیلایا عابد سعیدی، استادیار، گروه داخلی جراحی، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی، تهران، ایران
دکتر هومان منوچهری، استادیار، گروه علوم پایه، دانشکده پرستاری و مامایی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی، تهران، ایران
اعظم مسلمی، دانشجوی دکتری آمار زیستی، دانشکده پیراپزشکی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی، تهران، ایران

زمینه و هدف: برنامه آموزشی مهمترین عامل در آموزش است که در دانشگاه ها باید مد نظر قرار گیرد و در صورتی که مورد توجه و بازبینی قرار نگیرد، باعث به هدر رفتن سرمایه های مادی و معنوی کشور می گردد. بررسی برنامه های آموزشی در هر مقطع و رشته تحصیلی یکی از راهکارهای ارتقاء و توسعه آن بوده و موجب افزایش کارایی و اثر بخشی برنامه می شود. همچنین پیشرفت روزافزون و تصاعدی علوم در دنیا و لزوم همگامی علوم پزشکی با این روند، تغییرات برنامه آموزشی رشته پرستاری به خصوص در دروس علوم پایه را از نظر محتوا و چیدمان به صورت ادغام یافته لازم گردانیده است. مطالعه حاضر با هدف بررسی نظرات صاحب نظران آموزشی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی در مورد نحوه ارائه (چیدمان) دروس علوم پایه در برنامه آموزشی رشته پرستاری طراحی و اجرا شد.

روش کار: در این مطالعه توصیفی از روش نمونه گیری مبتنی بر هدف (قضاوتی)، صاحب نظران دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی جهت نمونه گیری انتخاب و در مطالعه شرکت داده شد، ابزار جمع آوری داده ها از نظر اعتبار و روایی مورد تایید قرار گرفته است. جهت تجزیه و تحلیل داده ها از نرم افزار بسته آماری برای علوم اجتماعی و روش های آماری توصیفی (توزیع انواع فراوانی ها، محاسبه شاخص های مرکزی و پراکندگی) استفاده شد.

یافته ها:

درصد	تعداد	رشته تحصیلی
۷۳/۵	۲۵	پرستاری
۱۷/۶	۶	علوم پایه
۲/۹	۱	فناوری آموزشی
۲/۹	۱	روان شناسی عمومی
۲/۹	۱	بیهوشی
۱۰۰	۳۴	جمع

وضعیت استخدام	تعداد	درصد
هیئت علمی	۲۵	۷۳/۵
غیر هیئت علمی	۹	۲۶/۵
جمع	۳۴	۱۰۰

کد	تعداد	درصد
بله / تاحدودی / تدریجی	۸	۲۵
خیر	۵	۱۵/۶
ادغام عمودی	۴	۱۲/۵
ادغام افقی و عمودی، هر دو	۴	۱۲/۵
ادغام افقی	۳	۹/۳
انگل شناسی / بیوشیمی / میکروبی شناسی نیمسال اول	۲	۶/۲
تشریح / فیزیولوژی / نیمسال دوم	۲	۶/۲
بیوشیمی / تشریح / فیزیولوژی نیمسال اول	۱	۳/۱
انگل شناسی / میکروبی شناسی نیمسال دوم	۱	۳/۱
انگل شناسی / تشریح عمومی / میکروبی شناسی نیمسال اول	۱	۳/۱
بیوشیمی / تشریح اختصاصی / فیزیولوژی نیمسال دوم	۱	۳/۱
جمع	۳۲	۹۹/۷

نظرات صاحب نظران مورد مطالعه در مورد موافقت با اجرای ادغام (افقی، عمودی و ...) در نحوه ارائه دروس علوم پایه رشته پرستاری

بحث و نتیجه گیری: با توجه به افزایش اختیارات دانشگاه ها در مورد طراحی و اجرای برنامه های درسی و نیز مشارکت منطقی دانشجویان، صاحب نظران، مدیران و سیاست گذاران ضروری است در برنامه آموزشی رشته پرستاری محتوا و شیوه ارائه دروس علوم پایه ای همچون تشریح و فیزیولوژی که کاربرد بالینی بالایی برای آن در نظر دارند، تحول اساسی صورت گیرد.

منابع:

- ۱- کدیور م ر، لطفی ف، کجوری ج، اسماعیل زاده ز، امینی م، مقدمی م. اولویت های آینده در برنامه ریزی آموزشی از دید صاحب نظران در دانشگاه علوم پزشکی شیراز. کتابچه خلاصه مقالات یازدهمین همایش کشوری آموزش علوم پزشکی. ۱۳۸۹.
- ۲- فراهانی م، احمدی ف ا. نظرات دانشجویان دکترای پرستاری در مورد برنامه آموزشی دوره تحصیلی خود. مجله ایرانی آموزش در علوم پزشکی. ۱۳۸۵؛ ۱(۶): ۸۳-۹۲.